

معرفی نشریات

فارس شناخت

(فصلنامه فرهنگی و پژوهشی بنیاد فارس‌شناسی)، دوره جدید، شماره ۳، تابستان - پاییز ۱۳۸۴

منطقه فارس و به ویژه شهر شیراز، که چونان تاجی درخشان بر تارک فرهنگ ایران می‌درخشد، از لحاظ تاریخی، ادبی، دانش و دانشور پروری، سهم گسترده‌ای در جغرافیای فرهنگی این مملکت دارد و شناخت بیشتر آن از بایسته‌ها و شایسته‌های تحقیقات امروزی در حوزه دیرینه‌شناسی، تاریخ‌نگاری و ادب پژوهی است. در دهه اخیر با تأسیس بنیاد فارس‌شناسی و نشر کازرونیه، که مختص انتشار آثار مربوط به فارسی پژوهی‌اند، تلاش‌های مثمیری در فارس‌شناسی تحقق یافته است، که امید است تا دوام یابد.

فارس شناخت نشریه بنیاد فارس‌شناسی شیراز است که به نشر مقالات پیرامون فرهنگ و تاریخ و هنر فارس می‌پردازد. در شماره مذکور این نشریه، افزون بر جستارهای ارزشمندی که درباره تاریخ و جغرافیا، فرهنگ عامیانه، گویشها و... فارس به چاپ رسیده، در حوزه متن پژوهی مربوط به این قلمرو جغرافیایی نیز گفتارهای پرمایه‌ای نیز چاپ شده است، که عبارتند از:

شاعران پارسی گوی سرزمین پارس پیش از سعدی / دکتر مهدی نوریان، لسانی شیرازی و مرتبه شوی او / دکتر محمد حسین کرمی، پژوهشی پیرامون احوال و افکار شیخ روزبهان / دکتر زرین تاج واردی، منشآت و اشعار فریدون عکاشه / دکتر زهرا ریاحی امین، هنر کتاب آرایی و نگارگری مکتب شیراز / اکبر ایرانی، درباره نسخه‌ای از شیرازنامه / توفیق ه سبجانی، گنجینه‌های دستنویس در شیراز / محمد برکت، ایل پژوهی میرزا حسن حسینی فسایی در جغرافیای تاریخی فارسنامه ناصری / علی بلوکباشی، اوضاع دینی فارس در دوره آل بویه و جایگاه زرتشتیان در ساخت اجتماعی آن روزگار با تکیه بر فردوس المرشدیه / دکتر عبدالکریم مشایخی.

آئینه هند

(نشریه دوماهانه بخش مطبوعاتی - فرهنگی سفارت هند «تهران»)، شماره یازدهم، آگوست ۲۰۰۶ م، مرداد ۱۳۸۵. (مدیر مسئول: آی. پی. مهبان «میراؤل»).

آئینه هند در واقع، آینه‌ای است که تجلیات گوناگون کشور هند، از نگره باستان‌شناسی، تاریخ، دین، فرهنگ و... در آن انعکاس می‌یابد. معرفی بناهای باستانی هند، نگره‌ها، فرهنگ و هنر عامیانه مردم هند، ادبیات نوین هند، اوضاع اجتماعی و سیاسی هند در گذر تاریخ و... از جمله مطالبی است که در این نشریه بدانها پرداخته می‌شود. بررسی پیشینه زبان و ادبیات فارسی در شبه قاره هند و احوال و آثار پارسی‌نویسان و پارسی‌گویان این شبه قاره نیز در شمار مباحث و مطالب این نشریه است و تقریباً در هر شماره آن مقاله‌ای در این موضوعات به چاپ می‌رسد. در شماره مذکور این نشریه نیز مقاله‌ای با عنوان «حزین شهرآرا، و حزن شهر آشوب «قسمت اول» به قلم عیسی کریمی چاپ شده و در آن شرح حال و آثار حزین لاهیجی مورد بررسی قرار گرفته است. در حوزه نسخه‌شناسی نیز مقاله «هند، دانش گمشده را با نسخ خطی باستانی حفظ می‌کند» نوشته پراشانت ک. ناندا، به نقل از خبرگزاری هند و آسیا، قابل تأمل است. در این گفتار آمده است که «هزاران نسخ خطی نفیس و ارزشمند بر برگهای نخل، پوستهای درخت غان، الواح مسی و کاغذهای دست ساز، توسط سازمان «مأموریت ملی برای نسخ خطی»، یا «ان. ام. ام. National Mission for manuscripts» که یک پروژه پنج ساله وزارت فرهنگ است، در حال تعمیر و مرمت هستند. تخمین‌ها نشان می‌دهند که پنج میلیون نسخه خطی در مؤسسات، منازل، معابد و کتابخانه‌های هند، مورد غفلت، تحریف و نادیده انگاری قرار گرفته‌اند و هدف از پروژه ملی ان. ام. ام. که سه سال پیش آغاز گردید، شناسایی و احیای اسناد فراموش شده، و حفاظت از آن میراث مکتوب است تا در دسترس دانشمندان و پژوهشگران قرار گیرد. سه سال فعالیت خود، این هیأت، بیش از یک میلیون نسخه خطی، از ۱۲ ایالت در هند را مستندسازی کرده و مورد پژوهش قرار داده است. این نسخ به ۳۶۶ زبان و در بیش از ۵۳ خط، از جمله خط‌های فراموش شده مانند براهمی، سارادا و نواری و همچنین به زبانهای اردو و فارسی است...».

این نشریه که نخستین فصلنامه در پژوهش‌های ایران‌شناسی است، بنابه نوشته سردبیر آن، فاطمه سماواتی، گامی است در جهت شناسایی ایران و نیز مطالعه و بررسی نقادانه و موشکافانه ایران باستان و یکتاپرستی ایرانیان، چرا که ایران نخستین کشوری در جهان بوده که هیچ‌گاه مکتب‌ها و ادیان غیر توحیدی در آن رایج نبوده است. دلیل انتخاب نام‌های مهر و ناهید برای این فصلنامه، آنچنانکه در سخن سردبیر آمده، توجه پژوهشگران و به ویژه جوانان ایران پژوه به اسطوره و شخصیت‌های این کهن بوم و بر مرز پرگهر است. افزون بر چاپ جستارها و گفتارهای ایران‌شناسان داخل کشور، از مباحث دیگری که این فصلنامه در نظر دارد به آن بپردازد، ایران و هویت اسلامی از نگاه ایران‌شناسان خارجی است. مطالب نخستین شماره این فصلنامه، عبارتند از: حماسه‌های تاریخی و دینی در عهد صفوی / دکتر ذبیح الله صفا، یکتاپرستی در کیش زردشت / موبد فیروز آذر گشسب، ساسانیان در آفریقا / حمیدرضا صادق نژاد تبریزی، دانش پزشکی در متون باستانی / دکتر فاروق صفی‌زاده، ایران در قدیمی‌ترین نوشته‌های یونانیان / حسن جوادی، بغ / ابراهیم پور داود، دین و دولت در ایران باستان / امید عطایی، رویین تنی در اندیشه‌های ایرانی / ژاله محمود، بررسی چند واژه پهلوی در زبان مازندرانی / روح الله مهدی پور عمرانی، بررسی و نقد و معرفی چند کتاب در حوزه تاریخ ایران باستان / مسعود ربیعی آستانه، ایرانیان در قرآن و آیات و احادیث: سید نورالدین ابطحی.

The Shah-name in Armenian Oral Epic: by James R. Russell

مهسا سقاری

دین پژوهان

(دوره جدید)، شماره ۱، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۵، شماره ۲، خرداد - تیر ۱۳۸۵، شماره ۳، مرداد - شهریور ۱۳۸۵

دین پژوهان نشریه دبیرخانه دین پژوهان کشور، وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، و ویژه اطلاع رسانی اخبار دین پژوهی است. بنابه نوشته محمد جواد صاحبی، مدیرعامل و رئیس هیأت مدیره دبیرخانه دین پژوهان کشور، «یکی از رسالت‌های دبیرخانه دین پژوهان کشور، اطلاع رسانی دقیق و علمی در عرصه پژوهش‌های دینی است»

که به گونه‌های مختلف در اندازه ممکن و مقدر در طی حدود هشت سال انجام یافته است. این مهم که بی‌تردید یکی از بایسته‌های بهینه‌سازی پژوهش دینی و توجه و التزام به آن، موجب ژرفایی و مانع از موازی‌کاری و تنگ‌مائی می‌گردد. از طریق همایشها و نشست‌های علمی متعدد، ایجاد سایت اطلاع رسانی و به ویژه خبرنامه دین پژوهان تحقق یافته است...»

دوره جدید این نشریه بعد از وقفه‌ای کوتاه، با قالب و محتوای جدید، آغاز شده و شماره‌هایی از آن در اختیار محققان علوم دینی قرار گرفته است. مطالب شماره‌های اول و دوم و سوم این نشریه، عبارتند از:

قواعد حاکم بر پژوهش در گستره علوم اسلامی: دکتر سید ابوالقاسم نقیعی / تولید علم، ۷۰ مانع و ۲۶ راهکار: رضا غلامی / دائرةالمعارف قرآن کریم، اهداف و ساختار / گزارش هفتمین مراسم تجلیل از پژوهشگران برتر حوزه دین / بررسی چالش‌های فقهی فرا روی شبیه‌سازی انسان / پروژه‌های تحقیقاتی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی / ارائه مدل ارزیابی عملکرد واحدهای پژوهشی / رزیتا فرهودی، مهنوش بسته‌نگار / معرفی پایان نامه‌های دکتری مدرسه عالی شهید مطهری / اخبار دین پژوهی.

دین پژوهی، کاستی‌ها و باید‌ها: گفتگو با معاونت پژوهی سازمان تبلیغات اسلامی / مدلی برای ارزیابی عملکرد واحدهای پژوهشی (قسمت دوم و پایانی): رزیتا فرهودی و مهنوش بسته‌نگار / آشنایی با دو مرکز گفت و گوی ادیان / گزارش دومین نشست زیبایی‌شناسی قرآن مجید و زیبایی‌شناسی هنرها / گزارش کنگره بزرگداشت علامه سید عبدالحسین شرف‌الدین / پایان نامه‌های دکتری و کارشناسی ارشد دانشگاه امام جعفر صادق (ع) / تدوین فرهنگ نامه جامع علوم اسلامی / فراخوان همایش ملی پژوهش‌های قرآنی حوزه و دانشگاه (قرآن و علوم روز) / فراخوان مقالات و آثار هشتمین گفتمان سالانه مهدویت / اخبار دین پژوهی.

لازمه دین پژوهی، تفکیک تبلیغ از تحقیق: گفت و گو با سید حسن اسلامی، استاد دانشگاه و دین پژوه / دانشگاه مفید قم، هم حوزه و هم دانشگاه / آشنایی با مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی / گزارشی از همایش مؤسسه گفت و گوی ادیان درباره دین و مدرنیته / کتابهای تازه / تازه‌ترین نشریات / معرفی پایان نامه‌های کارشناسی ارشد دانشگاه مفید / نوزدهمین کنفرانس وحدت اسلامی در تهران / اخبار دین پژوهی.